

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

REGULAMENT INSTITUȚIONAL **de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat în cadrul USM**

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul instituțional de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat (în continuare Regulament) este elaborat în conformitate cu prevederile art. 95 al Codului Educației al Republicii Moldova (nr. 152 din 17.07.2014, Monitorul Oficial 319-324/634, 24.10.2014), Regulamentului de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat, aprobat prin decizia Guvernului nr. 499 din 29.05.2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.176-180, art.550), Carta USM (2015), Strategia de cercetare și inovare la Universitatea de Stat din Moldova pentru perioada 2015 – 2020, aprobată la ședința Senatului USM din 31 martie 2015.
2. Programele de postdoctorat se organizează în scopul realizării de cercetări științifice fundamentale și aplicative avansate.
3. Regulamentul stabilește cadrul normativ intern de organizare și desfășurare a formării cadrelor științifice de înaltă calificare prin postdoctorat. Regulamentul vizează modul de acordare, organizare și desfășurare a burselor (stagiilor) la programele de postdoctorat.

II. Condițiile de acordare a burselor de postdoctorat

4. Programele de postdoctorat reprezintă stagii (burse) de cercetare într-un anumit domeniu științific și are ca obiectiv finalizarea în disertații de doctor habilitat a cercetărilor științifice fundamentale și aplicative inițiate anterior.
Programele de postdoctorat au o durată de cel mult 3 ani.
5. Bursele de postdoctorat sunt acordate titularilor USM - cadre didactice, cercetători științifici, personal administrativ, cu grad științific de doctor, care întrunesc condițiile expuse în p.13 al prezentului regulament.
6. Persoanele care nu sunt angajate la USM pot obține burse postdoctorale în baza taxelor de studii. Postdoctorandul, salariat al altui angajator decât USM unde realizează postdoctoratul, poate negocia cu angajatorul său suspendarea, de comun acord, a contractului individual de muncă pentru durata desfășurării postdoctoratului.

III. Finanțarea programelor de postdoctorat și organizarea concursului de proiecte al programelor de postdoctorat

7. Programele de postdoctorat la USM se desfășoară în cadrul proiectelor finanțate de la bugetul de stat, precum și în cadrul proiectelor finanțate din alte surse legale: granturi, burse oferite de către finanțatori privați, fonduri speciale, taxe de studii, conform prevederilor cadrului normativ.
8. Programele de postdoctorat cu finanțare bugetară sunt selectate în urma concursului de proiecte, organizat de Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare, la care USM prezintă

dosarele candidaților pentru programele de postdoctorat, identificați în prealabil conform prevederilor pp. 12-15 ale prezentului regulament.

9. Proiectul postdoctoral declarat câștigător de către Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare dispune de finanțare bugetară, care include bursa postdoctorandului, cheltuielile de cercetare, cheltuielile pentru mobilități, precum și cheltuielile de regie, care vor constitui cel mult 10% din suma totală a proiectului postdoctoral.

10. Resursele financiare alocate unei poziții de postdoctorand nu pot fi utilizate pentru realizarea activităților unui alt postdoctorand de pe aceeași sau o altă poziție. Mijloacele bugetare alocate pregătirii cadrelor prin postdoctorat, rămase neutilizate ca urmare a imposibilității de continuare a programului de postdoctorat sau ca urmare a neîndeplinirii programului de postdoctorat vor fi restituite de către organizația din domeniul cercetării și inovării în bugetul de stat.

11. Cetățenii străini pot accede la programe de postdoctorat finanțate de la bugetul de stat în condițiile acordurilor bilaterale sau multilaterale, pe principiul reciprocității.

IV. Admiterea la programele de postdoctorat

12. Admiterea la programele de postdoctorat este autorizată prin decizia Senatului USM în temeiul cererii solicitantului, având avizul pozitiv al Departamentului de profil și al Consiliului facultății respective, la propunerea Consiliului Științific al USM.

Înmatricularea la programele de postdoctorat se face printr-un ordin emis de rectorul USM.

Persoana înmatriculată la postdoctorat are calitatea de postdoctorand.

13. Candidatul la postdoctorat depune dosarul la Consiliul Științific al USM (Biroul Studiilor Doctorale). Dosarul va conține:

- cererea candidatului;
- fișa de înscriere tip în care se va menționa opțiunea pentru consultantul științific;
- copia diplomei de doctor în științe, legalizată de Serviciul Resurse Umane al USM;
- extrasele din procesele verbale ale ședințelor departamentului de profil și a consiliului facultății;
- decizia Senatului USM privind aprobarea temei de cercetare;
- conceptul (cel mult 3 pagini), structura/planul și cel puțin jumătate din volumul total al disertației, precum și 2/3 din lucrările științifice la tema cercetării postdoctorale (după obținerea titlului de doctor în științe) conform cerințelor stabilite de autoritatea națională de profil pentru obținerea titlului științific de doctor habilitat;
- CV-ul;
- 2 poze 35X45 mm.

14. Dosarele cetățenilor străini vor conține suplimentar următoarele acte:

- copia pașaportului național având termenul de valabilitate, cel puțin, un an de zile;
- declarația de valoare asupra actelor de studii, eliberată de autoritatea competentă din țara de proveniență a cetățeanului (confirmarea autenticității, durata studiilor, valoarea academică și profesională a actului de studii, descrierea sistemului de notare/apreciere);
- certificatul de nostrificare a diplomei de doctor în științe eliberat de autoritatea competentă din țara de proveniență (cu excepția României);
- certificatul băncii cu privire la confirmarea creditelor disponibile pentru perioada de aflare în RM,
- cazier judiciar.

15. Candidații care și-au făcut studiile de doctorat în străinătate (cu excepția României) vor prezenta traducerea diplomei, legalizată notarial, precum și copia legalizată a certificatului de recunoaștere și echivalare a acesteia de către autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice.

V. Organizarea și desfășurarea postdoctoratului

16. Postdoctorandul poate beneficia (la dorință) de un consultant științific, care se remunerează în conformitate cu prevederile actelor normative ale USM.

17. Consultant științific de postdoctorat poate fi academician, membru corespondent, profesor universitar, profesor cercetător, cu grad științific de doctor habilitat, mandatat cu dreptul de conducător de doctorat.

18. Persoana înmatriculată la postdoctorat din contul bugetului de stat este eliberată din serviciu, în baza ordinului de înmatriculare, cu păstrarea locului de muncă în perioada studiilor de postdoctorat. Postdoctorandul înmatriculat în baza planului de admitere cu finanțare de la bugetul de stat beneficiază de bursă (indemnizație) în conformitate cu actele normative în vigoare, precum și anual - de o vacanță de 30 de zile calendaristice.

Postdoctorandul poate fi angajat prin cumul pe post de cercetător sau cadru didactic cu până la 0,5 din salariu, excepție fiind funcțiile de conducere și cele publice.

19. Postdoctorandul, după emiterea ordinului de înmatriculare, și rectorul USM semnează un contract de studii postdoctorale. Acesta cuprinde următoarele informații:

(a) datele de identificare ale postdoctorandului și ale consultantului științific;

(b) datele despre instituția care înmatriculează postdoctorandul;

(c) tema de cercetare aprobată de Senat;

(d) cuantum lunar al bursei individuale de la buget sau cuantum al taxei de studii;

(e) limba în care se redactează și se susține teza de postdoctorat – limba română, o altă limbă de circulație internațională sau limba unei minorități naționale în cazul tezelor care tratează subiecte legate de limba și cultura unei minorități naționale;

(f) termenul de finalizare a tezei de postdoctorat;

(g) condițiile de prelungire a termenului de finalizare a tezei de postdoctorat;

h) angajamentele părților.

Contractul de referință va avea în anexă Planul individual de cercetare al postdoctorandului, care va conține tema de cercetare, scopul și obiectivele stabilite, rezultatele scontate, indicatorii monitorizați, termenele de prezentare a rapoartelor anuale, etapele de realizare a proiectului de cercetare și durata programului de postdoctorat.

20. Consiliul Științific al USM, în termen de o lună după decizia de înmatriculare, confirmă consultantul științific și programul individual de cercetare al postdoctorandului.

Lista postdoctoranzilor, cu indicarea specialității, temele tezelor pentru obținerea gradului de doctor habilitat, lista consultantilor științifici se publică, în termen de o lună, pe pagina web a USM (rubrica *Postdoctorat*).

21. Departamentele academice ale USM monitorizează desfășurarea programelor de postdoctorat respective. Consiliul Științific al USM, la propunerea departamentelor academice, validează (invalidază) raportul anual al postdoctorandului privind îndeplinirea planului individual de postdoctorat și rezultatele cercetărilor efectuate. Pentru programele de postdoctorat finanțate de la bugetul de stat, Consiliul Științific al USM prezintă anual la Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare rezultatele cercetărilor efectuate.

VI. Responsabilitățile părților

22. Postdoctorandul are următoarele drepturi:

- 1) să beneficieze de acces la infrastructura de cercetare, inclusiv IT, a USM;
- 2) să acceseze sursele de informare și documentare potrivit cadrului normativ;
- 3) să participe la concursuri de mobilități naționale și internaționale de cercetare;
- 4) să beneficieze de sprijin instituțional pentru participarea la conferințe sau congrese științifice, seminare naționale și internaționale în domeniile cercetării și inovării, inclusiv în vederea valorificării rezultatelor cercetărilor sale științifice, conform actelor normative interne;
- 5) să beneficieze de valorificarea dreptului de autor și/sau a drepturilor de proprietate intelectuală asupra produsului sau creației originale, realizate în cadrul programului de postdoctorat, în conformitate cu prevederile cadrului normativ;

6) să participe la alte proiecte de cercetare care ar favoriza obținerea rezultatelor scontate pentru finalitatea programului de postdoctorat;

7) să suspende programul de postdoctorat pe durate de timp care nu depășesc cumulativ un an în următoarele condiții: (a) în cazurile de boală, care impun imposibilitatea desfășurării unei activități normale, dovedită prin acte medicale; (b) postdoctorandele, care beneficiază de concediul de maternitate, pot întrerupe pe această perioadă studiile postdoctorale. Pe perioada creșterii copilului ele pot beneficia de întreruperea studiilor postdoctorale, conform legii; (c) cazurile de forță majoră, care pot fi justificate cu documente.

În perioada respectivă, finanțarea de la bugetul de stat pentru programele de postdoctorat se suspendă. Ulterior, durata programului de postdoctorat se prelungește corespunzător;

8) să beneficieze de alte drepturi care rezultă din planul individual de cercetare, contractul încheiat cu USM și cadrul normativ în vigoare.

23. Perioada realizării programului de postdoctorat se include în vechimea de muncă științifico-didactică și generală.

24. Postdoctorandul are următoarele obligații:

1) să realizeze programul de postdoctorat în corespundere cu angajamentele contractuale asumate;

2) să utilizeze rațional resursele financiare și materiale, inclusiv din domeniul IT, ale proiectului și USM, conform contractului și cadrului normativ;

3) să prezinte departamentului respectiv și Consiliului Științific al USM rapoarte privind rezultatele cercetării obținute, în termenele stipulate în contract, inclusiv informații actualizate privind derularea programului de postdoctorat (rezumatul proiectului de cercetare și lista actualizată a publicațiilor rezultate din program);

4) să respecte termenele de finalizare a programului de postdoctorat și de susținere publică a tezei de doctor habilitat (a sintezei lucrărilor științifice publicate în conformitate cu planul individual de cercetare). În cazul în care postdoctorandul nu susține în termen teza de doctor habilitat sau nu solicită evaluarea sintezei lucrărilor științifice, i se acordă o perioadă de grație de 1 an, fără finanțare de la bugetul de stat;

5) să restituie USM cuantumul de bursă achitată în cadrul proiectului finanțat de la bugetul de stat, specificat în contractul individual de postdoctorat, dacă după perioada de grație postdoctorandul nu a susținut teza de doctor habilitat (sub formă de manuscris sau sinteză a lucrărilor științifice publicate);

6) să îndeplinească alte obligații prevăzute în planul individual de cercetare, contractul încheiat cu USM și cadrul normativ în vigoare.

25. USM în calitate de organizație din domeniile cercetării și inovării are următoarele drepturi:

- 1) să selecteze candidații pentru programele de postdoctorat în conformitate cu necesitățile, obiectivele și capacitățile instituționale;
- 2) să integreze postdoctoranzii în structura internă instituțională în conformitate cu prevederile cadrului normativ în vigoare;
- 3) să solicite informații și rapoarte în conformitate cu prevederile programului de postdoctorat;
- 4) să desemneze membrii Comisiei de susținere publică a tezei de doctor habilitat în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și ale cadrului normativ în vigoare;
- 5) să integreze rezultatele cercetărilor postdoctorale în activitatea instituției și să obțină profit, cu respectarea drepturilor de autor și a cadrului normativ în vigoare;
- 6) să perceapă cel mult 10% din suma totală a proiectului pentru cheltuieli de regie;
- 7) să desfacă înainte de termen contractul cu postdoctorandul în următoarele situații: (a) postdoctorandul nu obține aviz favorabil pentru promovarea la următorul an de cercetare; (b) postdoctorandul comite o fraudă științifică incompatibilă cu statutul sau. Desfacerea contractului înainte de termen în condițiile menționate reclamă restituirea bursei oferite. Contractul poate fi desfacut înainte de termen de asemenea la solicitarea postdoctorandului cu restituirea bursei obținute. Postdoctorandul exmatriculat din cauza unei fraude științifice nu se mai poate prezenta la un nou concurs de admitere în cadrul USM și nu poate fi înscris la program postdoctoral în bază de taxe. Postdoctorandul exmatriculat până la expirarea contractului din alte motive decât cele ale neatestării, precum și cele menționate în acest punct al regulamentului poate fi restabilit la studii, în baza taxei, pe parcursul a 5 ani.
- 8) să beneficieze de alte drepturi ce reies din prevederile regulamentare în vigoare.

26. USM în calitate de organizație din domeniile cercetării și inovării are următoarele obligații:

- 1) să asigure accesul candidaților la programele de postdoctorat, să garanteze transparența procedurilor de selecție la programele de postdoctorat și a criteriilor minime de evaluare solicitate candidaților la nivel național;
- 2) să respecte drepturile postdoctorandului stabilite de contract și cadrul normativ;
- 3) să respecte condițiile proiectului din care face parte programul de postdoctorat;
- 4) să informeze organizatorul de concursuri și postdoctorandul despre schimbările survenite pe durata programului de postdoctorat;
- 5) să monitorizeze desfășurarea programului de postdoctorat conform planului individual de cercetare al postdoctorandului;
- 6) să asigure postdoctorandului toate condițiile instituționale de cercetare și/sau inovare;
- 7) să organizeze susținerea publică a rezultatelor cercetărilor științifice postdoctorale;
- 8) să promoveze excelența în activitatea de cercetare a postdoctorandului și a echipelor de cercetători;
- 9) să restituie Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare bursa achitată postdoctorandului în cadrul proiectului finanțat de la bugetul de stat, dacă după perioada de grație acesta nu a susținut teza de doctor habilitat sau sinteza lucrărilor științifice publicate;
- 10) să îndeplinească alte obligații conform contractului încheiat și cadrului normativ.

27. Responsabilitățile entităților interne ale USM în realizarea programelor de postdoctorat:

- *Departamentul:*
 1. Recomandă tema și consultantul tezei de doctor habilitat, conform cerințelor normative.
 2. Examinează dosarul candidatului la studii de postdoctorat pentru a constata, dacă candidatul întrunește exigențele minime pentru studiile respective (p.13 al prezentului regulament).
 3. Solicită aprobarea candidaturii de către Consiliul Facultății.
 4. Elaborează modelul de plan individual al postdoctorandului, Ghidul de redactare a tezei de doctor habilitat și Standardele minime și obligatorii față de tezele de doctor habilitat pe domeniile de cercetare din care este parte.

5. Elaborează criteriile de evaluare a postdoctorandului după fiecare an de studii.
6. Evaluează și prezintă Consiliului facultății concluzia corespunzătoare privind parcursul postdoctorandului în anii de studii postdoctorale.
7. Elaborează avizul final asupra cercetării de postdoctorat (manuscrisul tezei sau sinteza în baza lucrărilor publicate) și o recomandă pentru examinarea prealabilă externă în cadrul unui centru științific de profil național sau străin.

- *Consiliul facultății:*

1. Aprobă tema, consultantul tezei de doctor habilitat, recomandă candidatul la studiile de postdoctorat, solicitând avizarea acestor decizii din partea Consiliul Științific al USM și confirmarea lor de către Senatul USM.
2. Examinează și adoptă decizia corespunzătoare privind propunerile departamentului despre parcursul postdoctorandului în anii de studii postdoctorale.

- *Consiliul Științific al USM:*

1. Confirmă tema de cercetare, consultantul științific, candidatura pentru studiile de postdoctorat și le prezintă Senatului spre confirmare, aprobă programul individual al postdoctorandului.
2. Organizează elaborarea proiectelor pentru concursul de Programe de postdoctorat cu finanțare bugetară, desfășurat de Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare, și prezintă dosarele candidaților pentru programele de postdoctorat, identificați în prealabil conform prevederilor pp. 12-15 ale prezentului regulament.
3. Examinează raportul Departamentului/Școlii doctorale și al Consiliului facultății privind parcursul științific al postdoctorandului pe fiecare an de studii și adoptă recomandarea pentru Senatul USM privind acordarea sau neacordarea bursei pentru următorul an de studii.
4. Elaborează modelul de contract de studii postdoctorale.
5. Elaborează procedura operațională de evaluare prealabilă și de susținere publică a tezelor de doctor habilitat.
6. Aprobă Standardele minimale și obligatorii față de tezele de doctor habilitat, elaborate pe domeniile de cercetare de departamentele respective.
7. Avizează, la propunerea departamentului respectiv, Comisia de susținere publică a tezei de doctor habilitat.

- *Senatul USM:*

1. Aprobă tema de cercetare, consultantul științific și candidatura pentru studiile de doctorat și stabilește bursa lunară acordată.
2. Examinează recomandarea Consiliului Științific al USM privind acordarea sau neacordarea bursei pentru următorul an de studii.
3. Aprobă procedura operațională de evaluare prealabilă și de susținere publică a tezelor de doctor habilitat.
4. Aprobă componența Comisiei de susținere publică a tezei de doctor habilitat, desemnată de Consiliul Științific.

- *Rectorul:*

1. Semnează ordinul de înmatriculare și exmatriculare la programele de postdoctorat.
2. Semnează contractul de studii postdoctorale.

28. Condițiile de realizare a programelor de postdoctorat stipulate în prezentul Regulament se extind și asupra cetățenilor străini și apatrizilor care participă la programe de postdoctorat în cadrul USM în baza acordurilor interstatale sau a acordurilor încheiate de instituție cu centrele universitare sau de cercetare din alte țări sau cu achitarea taxei de studii stabilită de către USM.

VII. Teza de doctor habilitat

29. Finalitatea programelor de postdoctorat constă în susținerea publică a tezei de doctor habilitat sub forma de manuscris sau a sintezei lucrărilor științifice.

30. Teza de doctor habilitat sub forma de manuscris se elaborează conform cerințelor stabilite în Ghidul de redactare a tezei de doctor habilitat, redactat de departamentele de profil în conformitate cu recomandările-cadru ale Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și aprobat conform prevederilor prezentului regulament.

Rezultatele cercetării vor fi reflectate în cel puțin 20 de lucrări științifice conexe temei de cercetare, publicate după susținerea tezei de doctor, dintre care 1 monografie, cel puțin 10 lucrări fără coautori, 5 articole în ediții științifice internaționale, 5 rapoarte sau comunicări la foruri științifice internaționale de specialitate.

31. Sinteza lucrărilor științifice, redactată conform cerințelor stabilite în Ghidul de redactare a tezei de doctor habilitat, va fi realizată în baza a minimum 20 de lucrări științifice conexe temei de cercetare, publicate după susținerea tezei de doctor, dintre care cel puțin 10 fără coautori, 1 monografie, 5 articole în ediții științifice internaționale, 5 rapoarte sau comunicări la foruri științifice internaționale de specialitate.

32. Susținerea publică a tezei de doctor habilitat sub forma de manuscris sau a sintezei lucrărilor științifice publicate este precedată de evaluarea ei prealabilă efectuată în două etape: prima are loc în cadrul departamentului USM de profil, iar a doua – în cadrul unui centru științific național sau internațional specializat în cercetarea de postdoctorat. În ambele cazuri sunt adoptate avize privind valoarea științifică fundamentală a cercetării în conformitate cu standardele minimale și obligatorii față de tezele de doctor habilitat, elaborate pe domeniile de cercetare de departamentele respective.

33. Susținerea publică a tezei de doctor habilitat sub forma de manuscris sau a sintezei lucrărilor științifice are loc în cadrul Comisiei de susținere publică a tezei de doctor habilitat.

34. Comisia de susținere publică a tezei de doctor habilitat este formată din cel puțin 7 membri.

35. Calitatea de membru al Comisiei de susținere publică a tezei de doctor habilitat o pot avea persoanele care dețin titlul științific de doctor habilitat și/sau titlul științifico-didactic de profesor universitar și dispun de lucrări monografice în domeniul de cercetare al doctorandului.

36. Ca urmare a susținerii publice a tezei de doctor habilitat sub forma de manuscris sau în baza sintezei lucrărilor științifice publicate, Comisia de susținere publică a tezei de doctor habilitat întocmește un raport final și propune conferirea sau refuzul de conferire a titlului științific de doctor habilitat.

37. Comisia de susținere publică a tezei de doctor habilitat se ghidează de Standardele minimale și obligatorii față de tezele de doctor habilitat, elaborate pe domeniile de cercetare de departamentele respective și aprobate de Consiliul Științific al USM.

38. Titlul de doctor habilitat conferit este confirmat de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC).

VIII. Dispoziții finale

39. Prezentul regulament intră în vigoare în data aprobării de Senatul USM.

40. Regulamentul poate fi modificat din inițiativa Consiliului Științific sau a Comisiei Cercetare a Senatului USM.